

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

✉: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@panasztestulet.hu

🌐: www.panasztestulet.hu

Ügyszám: FRP/390/2013/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

310/2013. (XI. 13.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos¹** jogi képviselő útján 2013. április 26-án előterjesztett **panasza alapján indult eljárásban** a 2013. november 13-án – Dr. Kozma Ákos testületi tag távollétében – megtartott zárt ülésén született állásfoglalását

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – H. Rendörkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot sértő intézkedésre nem került sor, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

A panaszos jogi képviselője a panaszossal szemben 2013. április 12-én foganatosított rendőri intézkedéssel összefüggésben 2013. április 19-én kelt levelében terjesztett elő panaszt az intézkedést foganatosító H. Rendörkapitányságon (a továbbiakban: Rendörkapitányság). A jogi képviselő 2013. május 2-án kelt nyilatkozatában kérte, hogy panaszát a Testület vizsgálja ki. A Rendörkapitányság 2013. május 8-án kelt végzése a sérelmezett intézkedés ellen előterjesztett panasz tárgyában a Rendörkapitányság előtt folyamatban lévő közigazgatási eljárás felfüggesztéséről rendelkezett a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 32. § (1) bekezdése alapján, figyelemmel a Ket. 32. § (7) bekezdésére, és a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

(a továbbiakban: Rtv.) 93. § (3) bekezdésére a Testület értesítésének kézhezvételéig. A jogi képviselő 2013. június 14-én panasz-kiegészítést terjesztett elő.

1) A panaszbeadvány szerint a panaszos az intézkedés napján vidékre utazott H. városból, mert bikákat kívánt vásárolni. Már éppen hazafelé tartott, amikor a járművének a jobb első kerekét defekt érte. Mivel a defekt a helyszínen nem volt javítható, valamint pótkerékkel rendelkezett a jármű, ezért a biztonságos hazajutás érdekében a sérült kereket lecserélte a pótkerekre. A panaszost a lakásától körülbelül 1 kilométerre állították meg Rendőrkapitányság állományaiba tartozó rendőrök és vonták intézkedés alá. Ennek keretében a rendőrök elkérték a panaszos iratait és a forgalmi engedélyt, körbenézték a járművet, felnyitották a motorháztetőt és ellenőrizték a motorszámot, és mindent rendben találtak. Az ellenőrzés során majd megnézték a gumikat is, és arra a megállapításra jutottak, hogy a jármű a közúti közlekedésben való részvételre nem alkalmas figyelemmel arra, hogy az egy tengelyen lévő gumik nem azonos mintázatúak. A panaszos a helyszínen elmondta, hogy defektet kapott az útközből, ezért kellett kicserélnie a kereket, mondta, hogy a kocsiban ott van a lyukas kerék, sőt ki is vette onnan, hogy láthassák azt a rendőrök. Ezzel azonban a rendőrök nem foglalkoztak, és közölték a panaszossal, hogy el fogják venni a jármű forgalmi engedélyét, mivel egy tengelyen más mintázatú gumi van. A forgalmi engedélyt el is vették annak ellenére, hogy a panaszos többször elmondta, és meg is mutatta az intézkedő rendőröknek, hogy defektet kapott az útja során, ezért került kicserélésre a kereke. Azt követően, hogy a forgalmi engedélyt az átvételi elismervény ellenében elvették a rendőrök, semmi mást nem mondtak, mindösszesen arról tájékoztatták a panaszost, hogy hétfőn menjen be az okmányirodába a forgalmi engedélyéért. A panaszos hétfőn bement előbb a rendőrségre, hogy érdeklődjön a forgalmi engedélye holléte felől, de ott azt a tájékoztatást adták, hogy át fogják küldeni az iratot az okmányirodába. Szerdai napon a panaszos bement az okmányirodába, ahol azt mondták neki, hogy még nem érkezett meg a forgalmi engedélye, így ebben a tekintetben az okmányiroda semmilyen intézkedést nem tud tenni. Azt is elmondta az okmányirodában az ügyintéző, hogy amikor megérkezik a panaszos forgalmi engedélye, akkor ismét el kell vinni a járművet műszaki vizsgára, és csak ezt követően adják vissza a forgalmi engedélyt.

A panaszos értetlenül állt a történet előtt tekintettel arra, hogy bár nem vitatott az, hogy egy tengelyen más mintázatú gumik voltak, azonban ennek okát már a helyszínen a rendőröknek elmondta, ami az volt, hogy a jármű defektet kapott. Ezen pótkereket csak és kizárólag azért használta, illetve kívánta használni, hogy hazajusson, és utána a járművének a gumiját megjavítsa. A jogi képviselő álláspontja szerint a panaszos ezen magatartásával semmilyen KRESZ rendelkezést nem szegett meg, mivel műszaki hiba okán történt meg az eltérő mintázatú kerekek felszerelése. Figyelemmel arra, hogy a vonatkozó jogszabályi rendelkezések ekként fennálló szükséghelyzetben nem tiltják a pótkerekek vagy mankókerék felszerelését és azzal történő hazajutást, így megállapítható, hogy a panaszos a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően járt el.

A jogi képviselő megítélése szerint az intézkedő rendőrök jogszabálysértettek akkor, amikor a helyszínen mindenfajta vizsgálat lefolytatása nélkül elvették a panaszos forgalmi engedélyét annak ellenére, hogy a panaszos már ott a helyszínen megmutatta nekik a lyukas kereket, ami indokoltá tette a pótkerék felszerelését.

A jogi képviselő úgy véli, hogy az intézkedő rendőrök eljárása alapján alapos gyanú merült fel arra vonatkozólag, hogy az eljárás során jogszabályi kötelezettségüket megszegve

fegyelmi vétséget követtek el, sőt ezen cselekmény akár arra is alkalmas lehet, hogy a rendőrök esetében bűncselekmény, hivatali visszaélés megállapítására kerüljön sor.

A jogi képviselő a beadványhoz csatolta az ügyvédi meghatalmazását.

2) A jogi képviselő a 2013. június 14-én előterjesztett beadványában előadta, hogy a panaszos a rendőri intézkedéssel kapcsolatban elsődlegesen azt sérelmezi, hogy az intézkedés során csak és kizárólag egyoldalúan történtek meg az események, az általa elmondottakat, valamint megmutatottakat nem vették figyelembe annak ellenére, hogy az intézkedés során valamennyi, a tényállás tisztázásához szükséges „bizonyíték” a rendelkezésre állt. Ennek keretében a panaszos meg is mutatta az intézkedő rendőröknek a lyukas kereket, amely miatt indokolt volt a pótkerek felszerelése, azonban ezt a rendőrök nem rögzítették. A jogi képviselő álláspontja szerint a rendőröknek az intézkedés során a tényállást teljes körűen fel kellett volna tártani, és rögzíteni, valamint figyelembe kellett volna venni azon tényeket is, amelyek az intézkedés alá vont személy javára szolgálnak. Arról nem is beszélve, hogy figyelemmel a szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. tv.) rendelkezéseire, a panaszos nyilvánvalóan nem is követett el szabálysértést, mivel az adott cselekmény a jelenleg hatályos törvényi rendelkezés alapján nem minősül szabálysértésnek (a Szabs. tv. 1. §-a határozza meg azt, hogy mi tekinthető szabálysértésnek. Az 1. § (1) bekezdés értelmében szabálysértés az e törvény által büntetni rendelt tevékenység vagy mulasztás, amely veszélyes a társadalomra. A társadalomra veszélyesség fogalmát ugyanezen jogszabályhely (2) bekezdés szabályozza akkor, amikor két konjunktív feltétel együttes fennállását követeli meg. Az 1. § (2) bekezdés b) pontja alapján a társadalomra veszélyesség egyik feltétele az, hogy az adott cselekményre a Szabs. tv. szabálysértési elzárás büntetés kiszabását is lehetővé teszi vagy járművezetésétől eltiltás alkalmazását kötelezően elrendeli. Jelen esetben ezen feltétel egyetlen eleme sem valósul meg tekintettel arra, hogy a jogszabályi rendelkezések alapján a közlekedés cselekmények sem elzárással nem sújthatóak, illetve a törvény nem ismeri a járművezetésétől eltiltás kötelező alkalmazásának az esetét, így tény, hogy eleve fel sem merülhet az, hogy az eljárás alá vont személy szabályszegést követett volna el, hiszen cselekménye nem veszélyes a társadalomra.)

A jogi képviselő álláspontja szerint nem vitatható tény az, hogy a panaszossal szemben intézkedő rendőrök ismerik és alkalmazzák a hatályos jogszabályi rendelkezéseket, így az is tényként állapítható meg, hogy előttük a Szabs. tv. fenti módosításai is ismert. Ezzel ellentétesen hajtották végre azonban az intézkedést.

A panasz-kiegészítés szerint a panaszos azt is sérelmezi, hogy az intézkedés során további felvilágosítást a részére nem adtak arra vonatkozóan, hogy mi fog történni a továbbiakban, mindösszesen arról tájékoztatták, hogy hétfőn bemehet az okmányirodába a forgalmi engedélyért, azonban arra vonatkozóan semmilyen tájékoztatást nem kapott, hogy vele szemben eljárást fognak indítani azért, mert pótkereket használt.

II.

Az illetékes rendőri szerv a panaszon túlmenően megküldte a panaszolt intézkedéssel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat is.

1) A rendőrség megküldte a „Nyilatkozat” elnevezésű formanyomtatványt, amely a feljelentést, illetve a forgalmi engedély bevonásának okául a következőket jelölte meg. „A jármű közúti forgalomban való további részvétele közvetlen balesetveszéllyel jár és a járművel ennek ellenére közlekednek. A jármű kerekeire szerelt gumiabroncson futófelületének bordázata a jogszabályban meghatározott minimális értéket nem éri el, vagy azt nem a jogszabályban előírtaknak megfelelően szerelték fel.” Az iratot csak intézkedő rendőr írta alá, és tanúsága szerint a panaszos a szabálysértés nem ismerte el. A nyilatkozat alapján megállapítható, hogy a panaszos által vezetett személygépkocsi R. tulajdonát képezi.

2) Megküldésre került a vezetésre jogosító okmány/forgalmi engedély helyszíni elvételéről szóló elismervény, amelyen tájékoztatásként az alábbiak szerepelnek. „A helyszínen elvett forgalmi engedélyt a hatóság három munkanapon belül megküldi az üzemben tartó lakóhelye, székhelye – magyarországi lakcímmel nem rendelkező esetében az elkövetés helye – szerint illetékes közigazgatási hatóságnak.”

3) BM-AH országos nyilvántartásból 2013. április 13-án lekérdezett adatlap szerint a panaszos által vezetett, és 2013. április 12-én intézkedés alá vont gépkocsi tulajdonosa és üzembentartója R.

4) 2013. április 13-án Sz. r. zászlós által tett szabálysértési feljelentés szerint a szabálysértés 2013. április 12-én 20 óra 50 perckor történt. Sz. r. zászlós a fenti napon és időben a szolgálata teljesítése során ellenőrzés alá vonta H. városban a panaszos által vezetett személygépkocsit. A személygépkocsiban utasként tartózkodott B. A zászlós az ügyeletvezetőn keresztül az országos nyilvántartásban leellenőrizte a panaszost és az utasát, valamint a személygépkocsit, amelyek körözés alatt nem álltak és megállapítást nyert, hogy a panaszos sincs eltiltva a járművezetéstől. A rendőr az autó megvizsgálása során megállapította, hogy a bal első gumiabroncs Debica típusú 165/80R13 méretű, amíg a jobb első gumiabroncs Matador típusú 165/70R13 méretű. Mivel nem azonos méretűek voltak a gumiabroncsok, ezért a forgalmi engedélyt bevonó szelvény ellenében a helyszínen elvették. (A gumiabroncsokról, valamint a pótkerekről fényképfelvételek készültek.) A panaszos a rendőr részére először azt közölte, hogy a személygépkocsit megvásárolta, de ez idáig nem íratta át, majd ezt követően azt mondta, hogy kölcsönben van nála, majd már elmondása szerint a hétfői napon fog az okmányirodába bemenni és üzembentartói bejegyzéssel veszi át a gépjárművet. A panaszos a helyszínen a rendőrök részére semmilyen iratot felmutatni nem tudott. A gumiabroncsokkal kapcsolatban azt közölte, hogy két napja defektet kapott a N. dűlőn, majd közölte, hogy egy napja lett defekt a kerék, majd pedig azt mondta, hogy a mai napon kellett kereket cserélnie. Elmondása szerint a pótkereket másik városban vette, de azt nem tudta hol. Amikor a forgalmi engedély elvételének okát közölték a rendőrök, akkor a panaszos közölte, hogy „majd Gabival ezt megbeszélem”, „rám vagytok szállva”, „holnap megyek az ügyészségre”. Sz. r. zászlós közölte a panaszossal az általa elkövetett szabálysértés tényét továbbá, hogy ellen és személygépkocsi tulajdonosa, R. ellen szabálysértési feljelentést tesznek. A panaszos a szabálysértést nem ismerte el, az erre vonatkozó nyilatkozat aláírását megtagadta. A feljelentés szerint R. az országos gépjármű nyilvántartás alapján ez idáig a személygépkocsi elidegenítésével kapcsolatosan semmilyen bejelentést nem tett az okmányirodában. A feljelentés rögzíti, hogy az intézkedés során jelen volt B. r. zászlós is.

5) Megküldésre került az intézkedés helyszínén a panaszos autójáról, illetve gumiabroncsairól készült fényképek. A 4. kép a gépkocsi bal oldali első kerekéről készült, amelyen 165/80P méretű gumiabroncs van felhelyezve, 5. képen a jobb oldali első kerékre szerelt 165/70R

méretű abroncs látható, a 6 és 7. fényképfelvételen pedig a csomagtartóban talált gumibroncs van, amely méretének jelzéséből a képen csak "165/8" látható.

6) A Rendőrkapitányság 2013. április 30-án kelt határozatával a panaszost közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértésének szabálysértése miatt 60 000 forint pénzbírsággal sújtja. A határozat indokolása rögzíti, hogy a rendelkezésre álló rendőri feljelentés és az ügyirat alapján megállapítást nyert, hogy a panaszos szabálysértést követett el 2013. április 12-én 20 óra 50 perckor H. város F. utcájában. A panaszos a szabálysértést azzal valósította meg, hogy az általa vezetett és R. üzembentartásában lévő személygépkocsival úgy vett részt a közúti forgalomban, hogy a jármű nem felelt meg az előírt műszaki feltételeknek. A jármű ellenőrzésekor ugyanis megállapítást nyert, hogy a bal első gumibroncs Debica típusú 165/80R13 méretű, amíg a jobb első gumibroncs Matador típusú 165/70R13 méretű. Mivel nem azonos méretűek voltak az első gumibroncsok, ezért a jármű forgalmi engedélyét bevonó szelvénnel a helyszínen elvette az intézkedő rendőr. A feltárt műszaki hiányosságok mellett a jármű vezetője a nem megfelelő műszaki feltételekkel rendelkező járművel nem indulhat el. A panaszos cselekményével megvalósította a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM-BM együttes rendelt (a továbbiakban: KRESZ) 5. § (1) bekezdés c) pontjába, valamint az 5 § (3) bekezdés b) pontjába ütköző, és a Szabs. tv. 224. § (1) bekezdése szerint minősülő közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértése szabálysértést, mely miatt büntetésként 150 000 forintig terjedő pénzbírsággal sújtható és 180 óráig terjedő közérdekű munkával büntethető. Megállapítást nyert, hogy a panaszost 2012. április 15. előtt elkövetett, a rendőrség hatáskörébe tartozó, jelen szabálysértéssel megegyező, vagy hasonló szabálysértés, illetőleg 2012. április 14. után elkövetett szabálysértés miatt két éven belül – a szabálysértési nyilvántartás rendszer adatai alapján – szabálysértési hatóság jogerősen már több esetben is elmarasztalta. (A rendőrség az iratokhoz csatolta a szabálysértési nyilvántartásrendszer a panaszosra vonatkozó adatlapjait.) Az elmarasztalás mértékének megállapításakor ezt különösen súlyosbító tényezőként vették figyelembe. A határozat 2013. május 14-én emelkedett jogerőre.

7) B. r. zászlós és Sz. r. zászlós 2013. június 14-én kelt összefoglaló jelentésében az alábbiakkal olvashatók.

A rendőrök az intézkedés napján 20 órától láttak el szolgálatot, amelynek során a járőrvezető B. r. zászlós volt, a gépkocsit Sz. r. zászlós vezette. A szolgálatukat az eligazításnak megfelelően a stabil megkülönböztető jelzéssel ellátott szolgálati gépkocsival látták el. A rendőrök a kapott eligazításnak megfelelően 20 óra 30 perctől mozgó ellenőrzést végeztek a város déli területén, amely során lakóházi őrizetes visszatérő ellenőrzése, illetve közlekedési, közbiztonsági ellenőrzések végrehatása volt feladatként meghatározva, kiemelt figyelmet fordítva a város ezen területén elszaporodott, idősérek sérelmére elkövetett lopások, besurranásos lopások, betörések, illetve más erőszakos cselekményekre. A rendőrök 20 óra 50 perc körüli időben közlekedtek az S. utcán, melyről balra az F. utcára kanyarodva észlelték egy velük szemben közlekedő, a hely- és személyismeret alapján részükre ismeretlen személygépkocsit. A gépkocsit a megkülönböztető fényjelzés használatával, valamint Sz. r. karjának kinyújtásával és leállásra intéssel állították meg. Miután a gépkocsi vezetője ezt egyértelműen észlelte és megállt, a szolgálati járműből kiszálltak a rendőrök, majd a biztonsági előírásokat figyelembe véve a gépkocsit és annak vezetőjét intézkedés alá vonták oly módon, hogy a vezető oldali első ajtóhoz lépett B. r. zászlós, majd tisztelgést és napszagnak megfelelő köszönést követően bemutatkozott, közölte rendfokozatát és szolgálati helyét, majd azt, hogy közbiztonsági ellenőrzést hajtanak végre, mely során a gépkocsiveetőt felszólította, hogy adja át vezetői engedélyét, személyi igazolványát, valamint a gépkocsi

forgalmi engedélyét, kötelező felelősségbiztosítását igazoló szelvényt. Sz. r. zászlós eközben biztosította az intézkedést. Az intézkedés megkezdését követően nyert megállapítást, hogy a személy gépkocsi vezetője a panaszos, valamint mellette utasként utazott B. A rendőrök az ügyeleten történt ellenőrzés során megállapították, hogy sem a gépkocsi, sem az intézkedés alá vont személyek nem állnak körözés alatt, illetve a panaszos rendelkezik a nevére kiállított, érvényes vezetői engedéllyel, melyet a helyszínen át is adott. A panaszossal szemben az intézkedés során LION típusú elektromos alkoholszondát alkalmaztak, mely kifűjást követően negatív eredményt jelzett. Ezt követően a rendőrök megvizsgálták a gépkocsit ellenőrizve azt, hogy a gépkocsi megfelel-e a jogszabályban előírt műszaki feltételeknek. Ennek során megállapítást nyert, hogy az autó bal oldali első kereke 165/80R13 méretű, míg a jobb első kereke 165/70R13 méretű gumiabroncsot szereltek fel.

Mivel a rendőrök részére átadott forgalmi engedély, illetve az ügyeleten keresztül történt ellenőrzés alapján megállapítást nyert, hogy a gépjármű R. tulajdona, ezért a panaszt felszólították, hogy a gépkocsi tulajdonjogát tisztázza. A panaszos a rendőrök kérdésére először azt nyilatkozta, hogy a gépkocsit megvásárolta a forgalmi engedélybe bejegyzett személytől. Miután az adásvételi szerződés bemutatására szólították fel, azt nyilatkozta, hogy a gépkocsi kölcsön van nála, majd később elmondta, hogy üzemben tartói szerződést kötött a tulajdonossal, melyet a következő hétfőn fog bejegyeztetni a forgalmi engedélybe. Az üzemben tartói szerződést sem tudta a panaszos bemutatni a rendőröknek.

Ezután a rendőrök közölték a panaszossal, hogy az autó nem felel meg a jogszabályba előírt műszaki követelményeknek, mivel az első tengelyre különböző méretű gumiabroncsokat szerelt fel. Közölték továbbá, hogy ezen jogsértés a gépkocsi forgalmi engedélyének elvételével, valamint szabálysértési feljelentés megtételével jár. A panaszos először kérdésre úgy nyilatkozott, hogy azért vannak különböző méretű gumiabroncsok felszerelve az autóra, mert 2 nappal korábban H. város N. dűlőjén kapott defektet, majd kis idő elteltével azt mondta, hogy egy nappal korábban lett defektes a kerék, míg végül olyan kijelentést tett, hogy az intézkedés napján kellett kereket cserélnie, mert egy másik városban kapott defektet, és a pótkereket ott vásárolta egy általa ismeretlen személytől. A panaszos a feltett kérdésre nem tudta megmondani, hogy melyik városban vásárolta a kereket, de kinyitotta a csomagteret, és megmutatott egy kereket. A panaszos a rendőrök kérésére a pótkereket kivette. A pótkerék benyomására érzékelhető volt, hogy kisebb benne a légnyomás, mint az üzemi légnyomás, de azon defektre utaló nyom, lyuk, hasadás nem volt látható. A kerék száraz, sártól mentes állapotú volt, azonban az intézkedés napján, illetve a megelőző napokban végig borongós, esős volt az idő, az aszfalt nedves, a föld erősen felázott állapotú volt.

A rendőrök közölték a panaszossal, hogy mivel a gépkocsi nem felel meg a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV. 12.) KöHÉM rendelet (a továbbiakban: ER) 36. §-ban foglalt műszaki követelményeknek, ezért a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) rendelet 96. § (1) c), továbbá 99. § c) pontja alapján a forgalmi engedélyt a helyszínen átvételi elismervény ellenében elveszik, mivel a gépkocsi kerekeire szerelt gumiabroncsokat nem a jogszabályban előírtaknak megfelelően szerelték fel, így a jármű közúti forgalomban való részvétele közvetlen balesetveszéllyel jár. Közölték továbbá, hogy az elvett forgalmi engedélyt az üzembentartó lakcíme szerint illetékes okmányiroda részére 5 munkanapon belül a rendőrség megküldi, továbbá, hogy a jármű a forgalomból kivonásra kerül, azzal az adott nap éjfélig a legrövidebb úton telephelyig közlekedhet. Tájékoztatották a panaszt arról is, hogy a gépkocsi forgalmi engedélye a műszaki megvizsgálást követően az átvételi elismervény ellenében kerül visszaadásra,

valamint a jármű ezt követően fogják ismételten forgalomba helyezni. Ezt követően a panaszos részére az átvételről szóló elismervényt átadták, melyet a panaszos összegyűrt, majd közölte, hogy „majd Gabival ezt megbeszélem”, „rám vagytok szállva”, „holnap megyek az ügyészségre...”.

Sz. r. zászlós egy nyilatkozatot töltött ki, melyen a feltárt jogsértést rögzítette, ezalatt a panaszos B. r. zászlós részére olyan kijelentést tett, hogy „mindenkinek eljön egyszer a nótája vége”. B. r. zászlós kérdésére, hogy ezt miért mondta, a panaszos úgy nyilatkozott, hogy „csak úgy”.

Miután Sz. r. zászlós kitöltötte a nyilatkozatot, és annak tartalmát a panaszossal ismertette, a panaszos kijelentette, hogy nem ismeri el a szabálysértés tényét, a nyilatkozat aláírását megtagadta. A rendőrök ekkor kioktatták a panaszost a panasztételi jogára, melyre jelenlétükben nem reagált semmit, csak vállát vonta meg.

Ezt követően felhívták a panaszos figyelmét, hogy ellene, valamint a jármű üzemeltetője ellen szabálysértési feljelentést tesznek, melyet tudomásul vett.

Ezután a rendőrök közölték, hogy az intézkedést befejezték, majd tisztelgést követően elköszöntek és a szolgálati gépkocsiba szálltak, és távoztak a helyszínről.

A panaszos, valamint R., a gépkocsi üzemben tartója ellen a fentiek alapján szabálysértési feljelentést tettek. Az írásos dokumentáció rögzítése során a gépkocsi adatlapja a BM-AH országos nyilvántartásból kinyomtatásra került, mely során megállapítást nyert, hogy R. a jármű elidegenítésével kapcsolatban bejelentést az okmányirodában nem tett.

8) A Rendőrkapitányság közlekedésrendészeti alosztályvezetője G. r. százados 2013. június 16-án kelt jelentésében rögzítette, hogy az átvételi elismervény ellenében elvett forgalmi engedély a nyitva álló határidőn belül megküldésre került (a gépkocsi nyilvántartó szerint) az üzemeltető lakcíme szerinti illetékes okmányirodának.

III.

A Testület arra a megállapításra jutott, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület a panaszeljárásban mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy mely panaszosi sérelmek kivizsgálásra terjed ki a hatásköre.

A Testület hatáskörét az Rtv. szabályozza. Az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése értelmében az, akinek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása alapvető jogát sértette – választása szerint – panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

Az Rtv. idézett rendelkezése szerint a Testület hatáskörébe kizárólag azon rendőri intézkedések tartoznak, amelyek az Rtv. IV., V. és VI. fejezetének alkalmazásával

összefüggésben merülnek fel, más esetekben érdemi vizsgálatot nem folytathat. Ennek megfelelően a Testületnek

- a rendőri tevékenység általános elveinek és szabályainak érvényesülése (pl. intézkedési kötelezettség, arányosság, azonosíthatóság, segítségnyújtási kötelezettség),
 - a rendőri intézkedések vagy azok elmulasztása (pl. igazoltatás, ruházat- csomag- jármű- átvizsgálás, elfogás, előállítás, közlekedésrendészeti intézkedés),
 - a kényszerítő eszközök törvényes alkalmazása (pl. testi kényszer, bilincs, vegyi eszköz, sokkoló, rendőrbot, lőfegyverhasználat, csapaterő alkalmazása, tömegoszlatás),
- tekintetében van hatásköre eljárni és az adott intézkedést, cselekményt, vagy mulasztást vizsgálni abból a szempontból, hogy történt-e alapjogi sérelem.

Az Rtv. IV. fejezetében szereplő 11. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni. A 11.§ (1) bekezdése – a fentebb kifejtettek alapján – olyan általános jellegű rendőri kötelezettséget rögzít, amelynek megsértése esetén helye van a Testület eljárásának akkor is, ha a jogsértés nem az Rtv. V. és VI. fejezetében foglalt rendelkezések alkalmazásával függ össze.

A panaszos a rendőrök fent ismertetett közlekedésrendészeti intézkedését, a gépjármű forgalmi engedélyének ennek keretében megtörtént elvételét, valamint a tájékoztatáshoz való joga megsértését kifogásolta, amelyre a Testület hatásköre a Rtv. 92 § (1) bekezdése, illetőleg a 44. §-a alapján megállapítható.

Ugyanakkor a Testületnek az idézett jogszabályi előírás alapján nincs hatásköre annak megállapítására, hogy a panaszos magatartásával szabálysértést valósított-e meg, továbbá arra sem, hogy a panaszossal szemben indult szabálysértési eljárást felülbírálja. A Testület hatáskörének hiányában nem foglalkozhat a panaszbeadvány azon részével sem, miszerint az intézkedő rendőrök fegyelmi vétséget, valamint a panaszos sérelmére bűncselekményt követtek el. A Testület 2013. május 28-án kelt levelében tájékoztatta a jogi képviselőt, hogy jogszabályi felhatalmazás hiányában ezen kérdésekben nem jogosult vizsgálatot folytatni.

2) A Testület érdemben először a szabálysértési feljelentést megelőző közlekedésrendészeti intézkedés és az ennek keretében a forgalmi engedély elvételének jogszerűségét és indokoltságát vizsgálta.

a) A panaszbeadvány szerint a panaszos az intézkedés napján hazafelé tartott, amikor a járművének a jobb első kerekét defekt érte. Mivel a defekt a helyszínen nem volt javítható, valamint pótkerékkel rendelkezett a jármű, ezért a biztonságos hazajutás érdekében a sérült kereket lecserélte a pótkerékre. A panaszost a lakásától körülbelül 1 kilométerre állították meg Rendőrkapitányság állományaiba tartozó rendőrök és vonták intézkedés alá. Ennek keretében a rendőrök elkérték a panaszos iratait és a forgalmi engedélyt, körbenézték a járművet, felnyitották a motorháztetőt és ellenőrizték a motorszámot, majd megnézték a gumikat is.

B. r. zászlós és Sz. r. zászlós összefoglaló jelentésében rögzítette, hogy a panaszossal szemben foganatosított közlekedés rendészeti ellenőrzés során elkérték a panaszostól a vezetői engedélyét, személyi igazolványát, valamint a gépkocsi forgalmi engedélyét, kötelező felelősségbiztosítást igazoló szelvényt. A panaszossal szemben az intézkedés során LION típusú elektromos alkoholszondát alkalmaztak, mely kifújást követően negatív eredményt

jelzett. Ezt követően a rendőrök megvizsgálták a gépkocsit ellenőrizve azt, hogy a gépkocsi megfelel-e a jogszabályban előírt műszaki feltételeknek.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, valamint az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése és az államhatár rendjének fenntartása. A rendőrség a közbiztonság és a közrend védelme, valamint az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése és az államhatár rendjének fenntartása körében az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében:

1) általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését és felderítését;

4) közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el;

10) őrzi az államhatárt, megelőzi, felderíti, megszakítja az államhatár jogellenes átlépését;

11) ellenőrzi az államhatáron áthaladó személy- és járműforgalmat, a szállítmányokat - ide nem értve a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/92/EGK rendeletében meghatározott vámellenőrzést -, valamint végzi a határátléptetést, továbbá biztosítja a határátkelőhelyek rendjét.

Az Rtv. 44. § (1) bekezdés b) pontja szerint a rendőr az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen — a jogszabályban meghatározottak alapján — ellenőrizheti.

A közlekedésrendészeti intézkedés során tehát a rendőrség ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti.

A fenti jogszabályi hivatkozások alapján megállapítható, hogy a rendőrség megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában járt el akkor, amikor a panaszossal szemben közlekedésrendészeti intézkedést foganatosított, az intézkedés kezdeményezése tehát a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogát nem sértette.

Az Rtv. 44. § (1) bekezdés d) pontja szerint a rendőr, közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a járművezetésre jogosító engedélyt (okmányt), a jármű üzemben tartására vonatkozó hatósági engedélyt (okmányt), a rakományhoz tartozó okmányokat, valamint a jármű hatósági jelzését - a külön jogszabályban meghatározottak szerint - a helyszínen elveheti.

A rendőrség közlekedésrendészeti feladataira vonatkozó Rtv. szabályokat egyrészt a közúti közlekedés rendjéről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Kkt.) 44. §-a, egészíti ki az ellenőrzés módjának meghatározásával.

A Kkt. 44. § (1) bekezdésének c) pontja úgy rendelkezik, hogy a közúti közlekedés ellenőrzésének ki kell terjednie a közúti közlekedési szolgáltatások és a közúti járművek üzemeltetésének szabályszerűségére, illetve a jármű üzemeltetésére vonatkozó előírások

megtartására is, melybe beleértendő az adott tevékenységhez előírt okmányok, engedélyek, jelzések, felszerelések ellenőrzése is.

Az összefoglaló jelentés szerint a gépjármű ellenőrzése során megállapítást nyert, hogy az autó bal oldali első kereke 165/80R13 méretű, míg a jobb első kereke 165/70R13 méretű gumibroncsot szereltek fel. A panaszos először kérdésre úgy nyilatkozott, hogy azért vannak különböző méretű gumibroncsok felszerelve az autóra, mert 2 nappal korábban H. város N. dűlőjén kapott defektet, majd kis idő elteltével azt mondta, hogy egy nappal korábban lett defektes a kerék, míg végül olyan kijelentést tett, hogy az intézkedés napján kellett kereket cserélnie, mert egy másik városban kapott defektet, és a pótkereket ott vásárolta egy általa ismeretlen személytől. A panaszos a feltett kérdésre nem tudta megmondani, hogy melyik városban vásárolta a kereket, de kinyitotta a csomagtér tetőt, és megmutatott egy kereket. A panaszos a rendőrök kérésére a pótkereket kivette. A pótkerék benyomására érzékelhető volt, hogy kisebb benne a légnyomás, mint az üzemi légnyomás, de azon defektre utaló nyom, lyuk, hasadás nem volt látható. A kerék száraz, sártól mentes állapotú volt, azonban az intézkedés napján, illetve a megelőző napokban végig borongós, esős volt az idő, az aszfalt nedves, a föld erősen felázott állapotú volt. A rendőrök közölték a panaszossal, hogy mivel a gépkocsi nem felel meg a jogszabályban foglalt műszaki követelményeknek, ezért a forgalmi engedélyt a helyszínen átvételi elismervény ellenében elveszik. A panaszos nem ismerte el a szabálysértést, az erre vonatkozó nyilatkozat aláírását megtagadta. Az intézkedést követő napon ellen szabálysértési feljelentést tettek.

A rendőrség által megküldött 4. fényképfelvétel a gépkocsi bal oldali első kerekéről készült, amelyen 165/80P méretű gumibroncs van felhelyezve, 5. képen a jobb oldali első kerékre szerelt 165/70R méretű abroncs látható, a 6 és 7. fényképfelvételen pedig a csomagtartóban talált gumibroncs van, amely méretének jelzéséből a képen csak "165/8" látható.

A panaszos annak tényét, hogy jármű első tengelyén a gumibroncsok eltérő méretűek, vitatni nem tudta – azt azonban tudatta a rendőrökkel, hogy azért használt pótkereket, mert aznap a hazafelé úton defektet kapott.

A KRESZ 3. §-ának (1) bekezdés c) pontja értelmében az, aki a közúti közlekedésben részt vesz, köteles úgy közlekedni, hogy a személy- és vagyonbiztonságot ne veszélyeztesse, másokat közlekedésükben indokolatlanul ne akadályozzon, és ne zavarjon. Az 5. §-ának (1) bekezdés c) pontja szerint továbbá a közlekedésben olyan járművel szabad részt venni, amelynek műszaki-, biztonsági- és környezetvédelmi jellemzői megfelelnek a jogszabályban meghatározott feltételeknek.

Ezt a keret-rendelkezést az ER. tölti meg tartalommal, amelynek 36. § (5) bekezdése rögzíti, hogy a gépjárművön, mezőgazdasági vontatón, lassú járművön és pótkocsin az azonos tengelyen lévő kerekekre csak olyan gumibroncsok szerelhetők, amelyeknek mérete, szerkezete, teherbírása, mintázati jellege (nyári, téli, illetőleg országúti, terep) azonos.

A 326/2011. (XII. 28.) kormányrendelet 96. § (1) bekezdés c) pontja úgy rendelkezik, hogy az ellenőrző hatósági személy az eljárása során a forgalmi engedélyt, illetve az ideiglenes forgalomban tartási engedélyt a helyszínen elveszi, ha a jármű közúti forgalomban való további részvétele közvetlen balesetveszéllyel jár és a járművel ennek ellenére közlekednek. A rendelet 99. §-a szerint a járművel a közlekedés többek között akkor jár közvetlen balesetveszéllyel, ha a jármű kerekeire szerelt gumibroncsok futófelületének bordázata a

jogszabályban meghatározott minimális értéket nem éri el, vagy azt nem a jogszabályban előírtaknak megfelelően szerelték fel.

A Szabs. tv. 178. pont alatt rendelkezik a közúti közlekedési szabályok kisebb fokú megsértéséről.

224. § (1) Aki a közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendeletben (a továbbiakban: KRESZ) meghatározott közúti közlekedés szabályait megszegi, ha a 217–222. §-a szerinti szabálysértés nem valósul meg, szabálysértést követ el.

(2) A KRESZ 40–41. §-ának, valamint más megállási, várakozási vagy táblával jelzett behajtási tilalom vagy korlátozás megszegése esetén a közterület-felügyelő is szabhat ki helyszíni bírságot.

A Testület továbbá utal a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve illet a tudomására hoznak.

A fentieket értékelve a Testület arra a következtetésre jutott, hogy a jármű ellenőrzése során felmerült annak reális lehetősége, hogy a gumiabroncsokat nem a jogszabályban előírtaknak megfelelően szerelték fel, ezért a forgalmi engedély elvétele jogszerű volt, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga nem szenvedett sérelmet.

Ugyanakkor a Testület ismételten leszögezi, hogy nincs hatásköre abban a kérdésben dönteni, hogy a panaszos követett-e el szabálysértést.

Mivel a panaszos a gumiabroncsok eltérő méretét az út közben bekövetkezett defekttel magyarázta szükséges utalni a KRESZ 56. §-ában olvashatók a műszaki hiba esetén követendő magatartás szabályokra.

56. § (1) A vezető köteles a járművet – lehetőleg olyan helyen, ahol a forgalmat nem akadályozza – haladéktalanul megállítani, ha a jármű olyan hibáját észleli, amely balesethez vezethet, különösen ha elromlott a jármű

- a) kormányszerkezete,
- b) üzemi fékberendezése,
- c) összes féklámpája,
- d) irányjelző berendezése, kivéve ha kézzel megfelelő irányjelzés adható,
- e) bal oldali első vagy hátsó helyzetjelző lámpája, kivéve ha a jármű kivilágítása nem szükséges vagy az elromlott lámpa távolsági fényszórót és a hátsó helyzetjelző ködlámpát kivéve más lámpával helyettesíthető.

(2) Az (1) bekezdésben említett hiba elhárításaig a járművel – a (3) bekezdésben említett esetet kivéve – közlekedni nem szabad.

(3) A közlekedés biztonságát közvetlenül nem veszélyeztető műszaki hiba esetében a járművel – fokozott óvatossággal, lehetőleg kis forgalmú úton és időszakban – a legközelebbi olyan helyig szabad közlekedni, ahol a hiba elhárítható. Ha az ilyen műszaki hiba autópályán vagy autóúton következik be, arról a legközelebbi lehajtásra szolgáló úton, illetőleg útkereszteződésben le kell térni.

2) A panaszos azt is sérelmezi, hogy az intézkedés során további felvilágosítást a részére nem adtak arra vonatkozóan, hogy mi fog történni a továbbiakban, mindösszesen arról tájékoztatták, hogy hétfőn bemehet az okmányirodába a forgalmi engedélyért, azonban arra vonatkozóan

semmilyen tájékoztatást nem kapott, hogy vele szemben eljárást fognak indítani azért, mert pótkereket használt.

A szabálysértési feljelentés szerint Sz. r. zászlós felhívta a panaszos figyelmét, hogy ellene, valamint a jármű üzemeltetője ellen szabálysértési feljelentést tesznek, melyet tudomásul vett.

Az összefoglaló jelentésben ezzel kapcsolatban az alábbiak olvashatók. A panaszos a szabálysértést nem ismerte el, az erre vonatkozó nyilatkozat aláírását megtagadta. A rendőrök ekkor kioktatták a panaszost a panasztételi jogára, melyre jelenlétükben nem reagált semmit, csak vállát vonta meg. Közölték továbbá, hogy az elvett forgalmi engedélyt az üzemeltető lakcíme szerint illetékes okmányiroda részére 5 munkanapon belül a rendőrség megküldi, továbbá, hogy a jármű a forgalomból kivonásra kerül, azzal az adott nap éjfélig a legrövidebb úton telephelyig közlekedhet. Tájékoztatták a panaszost arról is, hogy a gépkocsi forgalmi engedélye a műszaki megvizsgálást követően az átvételi elismervény ellenében kerül visszaadásra, valamint a jármű ezt követően fogják ismételtén forgalomba helyezni. Sz. r. zászlós közölte a panaszossal az általa elkövetett szabálysértés tényét továbbá, hogy ellen és személygépkocsi tulajdonosa, R. ellen szabálysértési feljelentést tesznek.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése értelmében a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

Mivel a Testület a panaszos és a rendőrök állítása között feszülő ellentmondást – egyéb bizonyíték hiányában – nem tudta feloldani, úgy foglalt állást kifejtettekkel kapcsolatban, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjogának sérelme nem megállapítható.

IV.

A Testület úgy foglalt állást, hogy a rendőrség megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában vonta a panaszost közlekedésrendészeti intézkedés alá, és forgalmi engedélyének elvétele is megfelelő joggalappal bírt, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogát az intézkedés nem sértette. Ugyanakkor a Testület az ellentmondó bizonyítékok miatt arra a megállapításra jutott, hogy a tisztességes eljáráshoz való alapjog sérelme nem megállapítható a tájékoztatáshoz való jog kapcsán.

Mindezekre tekintettel a Testület állásfoglalását a rendelkező részben foglaltak szerint alakította ki, és az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2013. november 13.

Dr. Fėja András
testületi tag

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET